

Tvinnar fiskileiðir afturvunnar

Storri bakbrestur kundi ikki raka føroyska snorisveidur enn tann, at vit vóru ríknir út um 12 mila markði í Íslandi, og eins dyggur var bakbresturin fyrri trolararnar, tá tað sama hendi í Noregi.

Beinanvegin, sum Bretar og Íslendingar komu ásamt um fiskimarkði í Íslandi, tók P. M. Dam, løgmaður, upp samráðingar við Íslendingar og seinri forsending við lögmanni á odda til Íslands at samráðast við íslenska ríkisstýrið um okkara fiskivinnurættindi har yviri. Úrslitið var hitt glæsiligasta:

Óavmarkað áramál hava Føroyingar rætt at veiða við snori og snellu inn at gamla markinum og í støðum inn um grundlinjurnar, har annars einki tíðarmark er tilskilað.

Føroyingar kunnu nú aftur royna vanligu snoris- og snelluveiða á okjum, ið einaferð tyktust gloppin okkum av hond um.

Við Noreg var bakbresturin ikki minni stórus fyrri okkara trolarar; men eisini har hava vit vunnið somu rættindi sum Bretar: rætt at veiða inn at 6 fjórðingum.

Vit hava áður nevnt her í blaðnum, at bókaðeild Føroya Lærarafelag hefur gjørt eitt stórt og dygdargott arbeiði fyrri útgávu av barnabókum. Tað er heilt ótrúligt, at tað skal vera møgult at geva eina slík mongd av bókum út í Føroyum — hesum landi, sum sagt hefur verið um, at her býr eitt ógviliga lítið lesandi fólk. Lærarafelagið hefur prógvað, at hetta — grovt sagt — er lygn, tí tað hefur ikki einans givið eina martýriliga mongd av bókum út; men tað hefur eisini fingið sær seldar í túsundatali. Tað má tí sigast, at hetta felag og tann nevnd, sum tað hefur lítið bókaútgávu upp í hendurnar á, bæði hefur lagt nógv á seg og verið fott fyrri at loyst uppávana undrunarverduga væl. Føroysk børn lesa føroyskur bókur og vilja ognast tær í ein mun, sum menn ikki hava droymt um; og tað er gleðiligt. Men tað kann kanska sigast, at Bókaðeildin hefur verið heppin í vali av teim bókum, hon hefur givið út, so hon hefur verið fott fyrri at velja tær, ið lættast verja áhuga barnanna.

Ein av teim bókum, lærarafelagið nýliga hefur givið út er: Karius og Baktus. Hetta er bók, ið tydd er eftir Thorbjørn Egner. Hon hefur nærsagt á hvørji síðu vakra litmynd, ið vekur barnsins áhuga. Erling Simonsen hefur týtt hesa litlu bók. Hann er tannlækni við kommunuskúlan í Havn. Og tað ein fer at lesa bókina, skilir ein, hvi júst hesin maður hefur týtt bókina: Karius og Baktus eru tveir smáir gavstríkkar, ið búgva í tonnunum á smádronginum Janusi, har teir smíða og bora hol í hvørja jaksl at búgva í. Teimum fellur væl alt sötmeti, sukur og sirop, bomm og sukurlátu, tí tað gevur teimum megi og mátt at sleggia hol í tenninar á neydars Janusi, so teir fáa stór og rúm- lig hús at búgva í. Men tannlækna borin og tannbustina óttast teir sum pestin.

— Ein bók, ið foreldur eiga at stuðla børnum sínum at lesa, tí hon hefur altstórt virði fyrri tey. Hon kann verða teim heilsubót, um tey skilja hana og huga at fata tann livvisdom, ið býr undir henni. Og tað skuldi verið sjálvsagt, at foreldur vildu hjálpt børnum sínum at skilt hana. Eingi foreldur eru so vesæl, at tey ikki vilja børnum sínum alt tað besta.

Óll børn eiga at ognast sær hesa bók — og lesa hana við stórsta áhuga.

Óll foreldur eiga at stuðla børnum sínum til at lesa hana, og um tey ikki sjálv eru fott fyrri at siggia ta uppgávu, henda bók er æltað at útina, so at greiða teimum frá, hvørir gavstríkkar teir eru, hesir jassarnir, Karius og Baktus, og hvørjar ómetiliga stórar skaðar teir gera børnum.

Foreldur! Gevið børnum tykkara hesa bók!

Hægri pris...

(Framhald frá 1. síðu)

mála, eta støðu sína og Jákups í Jákupsstovu í seg og spennu bein fyrri mál- inum?

Tað skulu vit siga E. Paturssyni, at við hesi kúvending verður hann ikki at binda bjøllur á seg hjá fiskimanninum. Tí her er eitt mál, sum Poul Jacob Olsen og javnaðarmenn hava allar fiskimenn aftanfyrri seg í.

Hvat týðir henda pris- og tilskots- hækkan?

a) Tá ið fiskifarið tekur 2/3 (linu- bátur):
Núverandi: hýsuprisur 65 oyru kg
Fiskekeyparans prishækkan 10 oyru kg
Studningur 10 oyru kg til
fiskimenn = eina pris-
hækking 30 oyru kg

Svarandi til ein fiskapris 105 oyru kg

b) Tá ið fiskifarið tekur 1/2 í sin part (snoris- ella stellusáttmáli við skipi):
Núverandi: hýsuprisur 65 oyru kg
Fiskekeyparans prishækking 10 oyru kg
Studningur 10 oyru kg til
fiskimenn = prishækkan 20 oyru kg

Svarandi til ein fiskapris 95 oyru kg

Stórinflutningurin Á LANDSINS HENDUR

Javnaðarflokkurin stóð einsamallur, tá tað ráddi um at verja eitt av sam- felagsins allra størstu áhugamálum — landshandilin; men afturhaldið var ov sterkt og vann.

Nú vit fáa dyr skip í hópatali, ræð ur tað meira enn nakrantíð áður um at útvega skipagerðina so óðra sum gjør- ligt, eins og tað altið ræður um at út- vega forbrúkarunum óðrari vørur.

Eitt er greitt, at hetta verður ikki gjørt við at lata eina 500 handilsmenn taka sær av innflutninginum. Her fer ov mikil kostnaður til millumhandil, frakt o.t.

Fyrsta treytin fyrri óðrari vørueypp-

Eingi gjöld, ongan skatt og kortini meiri úr landskassanum.

Hann er ófóru, Erlendur, í »14. Sept.« Mætari tvítunga hefur maður ikki hitt. Les 14. Sept. frá seinasta miðvikudegi. Har leggur hann á 4 % avgiftina og á øll gjöld til landskassans og heldur fyrri:

»Burtur við øllum hesum gjöldum...« Og eina aðra staðni í sama blaði er hann stórórðaður, lovar gull og grønar skógir.

»Eingin minstalon skal avtakast bæði minstalon og prisstudningur uppl«

Hevur ein hoyrt um slíkan mirakul- mákara:

Lovar meira enn nakar annar av øl- um góðum úr landskassanum, samstund- is sum hann lovar avtøku av øllum út- reiðslum sum avgiftum og gjöldum!

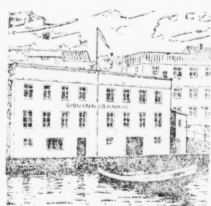
Slíkt eru menn.

At fólk ikki lova hesum manni fram at at avtaka allar innløgur til lands- kassans og samstundis **uttan inntøkur til landskassans** at oysa úr landskassanum, oysa:

meiri minstalon,
meiri prisstudning,
meiri fólkapensjón,
meiri einkjupensjón,
meiri barnapensjón,
meiri skipastudning,
70 milliónir til vegir,
100 mill. til skipabygging,
meiri til landssjúkrahús,
meiri til sinnissjúkrahús,
meiri til skúlar

um er ein sentralisering av stórinflut- ninginum — einum landshandi, ið kann keypa í stórum og til heimsmarkna- pris.

Skipini finga tá útgerðina munandi óðrari, og keypmenn kundu nýtt eitt annað prislág. Men hesir fyrimunir vega ov lítið til fyrri at fáa afturhaldið at seta áhugamál fjøldarinnar fram um áhuga- mál einstaklingsins.

SJOVINNUBANKIN

Tað loysir seg altið at hava konto í bankanum.
Vit geva fegin allar upplýsingar um financiering á øllum okjum.
Gangið inn á gólvið og tosið við okkum.

Innlánsrenta:
Vanlig bankabók: 3 1/2 % p. a.
Bankabók við 3 mánaða upp- søgn: 4 % p. a.
Tjekkikonto: 2 % p. a.

Aðalskrivstova: TÓRSHAVN - Tlf. 1150

Deildir: NORDOYA BANKI, Klakksvík, Tlf. 296
SJOVINNUBANKIN, Servágur, Tlf. 19
SJOVINNUBANKIN, Sandavági, Tlf. 101
SJOVINNUBANKIN, Sandoyar deild Tlf. 42
Avgreiðsla: Runavík, Tlf. 7017

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREYT TÓRSHAVN

AVRIKAR ALT PRENTINGARARBEIÐI

TELF. 1820

Tvítunga

meiri til lesnað
meiri til havnir
meiri til vegir
meiri til landbúnaðin
fullgiggjaða millióna dýra sjóverju.
Alt meiri og fleirfaldað afturimóti tí, ið vit hava nú.

Sleppa undan øllum hesum gjöldum og fleirfaldað meiri úr landskassanum til fólkið!

Hetta kann Erlendur aftrat tí, at kasta aftur á statin tær 20 milliónir, ið staturin letur nú til hitt føroyska húsar- haldið

Er hetta skila- ella órvitismanna- tala!!!?

Trolari koppaður

Enski trolarin »Artic Viking« úr Hull ið var á veg til marknað av fiskileið í Hvítahavinum, koppaði í ódnarveðri 15 fjórðingar fráFlambour Head, hann sakk beinanvegin. 14 av manningini vóru bjargaðir, meðan 5 druknaðu. Hóast stór leiting varð sett í verk, bæði á sjógví og frá luftini, eynaðist tað ikki at finna nakran av teimum 5, ið vóru saknaðir.

Er føroyskur fiskur ikki nóg væl virkaður?

Tíðindi vilja vera við, at føroyskur fiskur 4 miðalhavsmarknaðinum ikki er so væl umtóktur, sum hann higartil hefur verið. Sagt verður í Grikkalandi, at føroyski fiskurin er so ymiskur til stødd- ar. Fleiri ferðir hefur tað hent seg, at vánaligar sendingar eru komnar úr Fø- royum og hefur hetta fott við sær, at fiskekeyparar í Grikkalandi hava biðið føroyskar seljarar lata vera við at merkja pakkarnar FAROE FISH, tí tað er ikki longur gott merki har á leið.

Rasjonaliseringsexpertur kannar nú á Gjaldstovuni og skal kanna almennu skrivstovurnar og royna at finna fram til, um ikki umstigning kann gerast lætt- ari og biligari. Eisini skal hann kanna skipseftirlits-skrivstovuna.

Fiskaútlutningur. Fursund er farin til Grikkalands við saltfiskaveiðini hjá Sam vinnufelagnum. Leon S fermir 580 tons, ið skulu fara til Pireus og Patras. Tas- mania eitur farmaskip ið kemur til Fø- oya í næstu viku, at ferma 600 tons av fiski til Spania. ...

Tinganes fór hósdagin til Esbjerg, har Grønlandsveiðin verður seld.

HANUS OG JANUS

hava sent útvarpinum og bløðnum eina avsannan av tí, ið 14. Sept. bar sum gølu út millum manna viðvikandi flagg- ingini við framsýningina í Íslandi.

»TEY SEKS«

Fulltrúi Kársbæk í uttanríkisminister- iinum kom við Drottningini at samráð- ast við landsstýrið og marknaðarnevnd- ina um møgulan limaskap í »teimum 6«. Hann hefur havt fleiri fundir við landsstýrinum og ein saman við lands- stýrinum og marknaðarnevndini.

Keypmannafelagið fyrireikaði fund nú eitt kvøldið, har Kársbæk fulltrúi greiddi frá marknaðarviðurskiftinum.

Gudstænastan í Klakksvíkar kirkju 21. sunnudag eftir trin, tann 22. oktober verður klokkan 12 (broytt frá 11).

Busch prestur prædikar.